

Universal Declaration of Human Rights - Jola-Fonyi

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

FAJUUMENUMI SIDRUWAAS SATI ANAU

WANDOMI :

Yíneni aat mati faɲaaf fati anau di sidruwaas soola, san umaje sirere di saasu ban poop sisofut di uceen soo silakom fujuumaf fati di malegenam, di kairaay di dúniyaay búrom ;

Yíneni jaat anau nasonsoɲ mati kàmanjaataak di eñoosey sidruwaas sati anau soo siɲarulomi màkojiam, ban malegen munkul mujawulojaw di dúniyaay man Anoosan muɲoolenɲoolen usanken man síumimi nusof man síumimi, nupak di màkooleniam di bugaalab ;

Yíneni jaat mati sensen man aakemmi mofam apooy sidruwaas sati anau, takumɲarul anau tuuñoool eri manakaan wajakut ;

Yíneni jaat mati kàlinen bapaalaay bati síukas jajak;

Yíneni jaat di kabaatak kati dúniyaay búrom, bukanak kulanlaañ kúyiisen mankusofumi sidruwaas sati anau di faɲaaf fati anau di malegenaam mati anan di kare'enak búrom aniine di aseek ban poop kujunjuum burok man mati anau mujaw fáculey;

Yíneni jaat mati síukas sàndomi soo di "Organisation des Nations Unies" sijunjuum ejuum yati sidruwaas sati anau di dúniyaay búrom sikaani.

Yíneni jaat mati sidruwaas sati anau kankaan waaf wáamak wáriiɲe ejuum man wasankeníña ukaani.

Asambule Seneraal

Esosof mati furimaf ufe fujuumenumi sidruwaas sati anau kankaamn waaf wajake máamak bee bukanak búrom di síukas búrom. Moo kaane jajak man bukanak di síkafaas kujuum mankulinenufo di kúyiisenufo kuñiilak ñatimkarɲ mukaanaam moomu búrom eñesey maapi kaanimi man dúniyaay búrom éyinen di ekaan siluwaas soosu nen mansiregumi eeno.

Fujuum 1

Bukanak búrom nan kuwolimi kurere kererer di waafaw búrom. Kubabaj poop búyejet di karampenoor.

Fujuum 2

Anoosan nababaj sidruwaas soosu búrom; bajut aseek bajut ániine, bajut an ati kansanken kúbúto, bajut an ati kapongol kúbuto, bajut paarti ébuto, bajut an abaji di muceen benen bajut ró kápajul kuceen kati pólitik kati luwa mba kati ésuk, yabaje faɲaaf fooliyo mba ebajut.

Fujuum 3

Anoosan nababaj druwa ebaj fuyiifaf foola, ebaj kapooy kati faɲaaf fool a di kaano nen man amanɲumi eeno.

Fujuum 4

An letalako amiikeel ati akeen, letarok bee akeen; ban poop miikeliyaay di kanoomen kati kumiikeel firenifiren.

Fujuum 5

Bajut katoorandiŋ an; an létassuutukeni.

Fujuum 6

Anoosan oomu di druwaay yoola banooban ban ammi.

Fujuum 7

Luwaay ere'en re'en bukanak búrom anoosan nababaj kapooyak kákonak kati luwaay. Anoosan nababaj kapooy mba mukaanaay máluse furimaf ufe.

Fujuum 8

Anoosan nuɲoolenɲoolen ulamandi furim mba mukaanaay máluse sidruwaas soosuña san umanjumi luwaay eseneso.

Fujuum 9

An letuɲoolen ulaaf an manusofool, nukulool mba nukesoool.

Fujuum 10

Anoosan nubabaj druwa káyiisen di bantabaay wabajimi tiribinaal yan umanje elaañut di anoosani yooyu eje'em bee efeley.

Fujuum 11

1. Luwaay yoone an anoosan kurege oo akaane mátaaŋiye kulaafoolaaf bee funakaf fati kútiyey yíseni jaat wakaanumi mankoone akila akaane oo babajerab kujuumak koola.

2. An leekukulool mati waaf wan umanje nan ukaanumi ulakout wátaaŋiye di luwaay di poop an letakaanool saariyoŋ yawuuje yawarin ekaani.

Fujuum 12

An uwarut unoken di mukaanaam mati an, síndaay yati an, mba tan tati an mba nuyenten fajaaf foola mba nukajen kajamaak koola. Luwaay epoopooy anau di waafaw búrom.

Fujuum 13

1. An anoosan nababaj druwa ejaw ban súmoomi di ekin ban súmoomi di ésukey yoola.

2. Anoosan nababaj druwa épur mof haani moola di elaañul nan súmool.

Fujuum 14

1. Nan táaŋimi anoosan nuɲoolene ujaw úgongoto do mof múbuto.

2. Letuɲoolen ubaj kágongoto kukila lako jaat nububuj an.

Fujuum 15

1. Anoosan nubabaj druwa ebaj mof miiya.

2. An letuṗoolen áfiren an mée ebaj mof moola mba épur di moo.

Fujuum 16

1. Akambaani di ajaṗa káriiṇe búyebo Kuṗoolenṗoolen kuyaboor mankubaj kuñiil bápajuloorut sisiw mba síruk mba buṗarab. Kurere di kayaboorak di búyebaab di ebaney yoolibo.

2. Búyebaab mambukaan, kuyabooraak kujamoor.

3. Bukanak kakinum di kaakemmi mofam kuwawar kupooṗ fiilaf falakomi fufaaraṗ fati kalakaak.

Fujuum 17

1. Anoosan, nababaj druwa ebaj waaf woola fúko'ol mba wan kunampoore di kupaalool.

2. An letuṗoolen ubot fubaj fati ata fo di mée.

Fujuum 18

Anoosan wuniwun, manubaj kawonoor kiiya, ejuk yiiya di buṗar biiya, súumi jaat nuṗoolene úruuṇ mba núje'etum buṗarab biiya tíyanjaraay nen man buccenṇum eeno.

Fujuum 19

Anoosan nababaj druwa, ebaj kawonoor kiiya di káyiiisen ko nen manumaṗumi eeno. Yoo elakomi an awarut ajaakali ebaj siwonoor soola. Naṗoolenṗoolen ayab kurim mba siwonoor san aṗoolene afasiken dóo ésukool mba tíyan.

Fujuum 20

1. Druwaas ewuwun anoosani manajuumen kámit mba káfa yati kásuumaay.

2. An letuṗoolen unoken an di káfa yanamaṇut.

Fujuum 21

1. Anoosan nuṗoolenṗoolen ulako di fujuum fati mukaanaam mati mofam miiya mba nubaj kan úfojule kaje'e beet ejuumi.

2. Anoosan nuṗoolenṗoolen ubaj fujuum di mukaanaam mati mofam miiya.

3. Kamaṇak kati bukanak koo kukiimi sembaay yati kaakemmi mofam. Kamaṇak kukila woteey éyiisenemi ko. Moo kaane woteey ekila ewawar ebaj waati di waati.

Fujuum 22

Anoosan tan ukinumi sensen manubajuto kayeraay yoola. Kayeraay yooyuña éjowumulojowum di sidruwaas sati fubajaf di sati tan akinumi di sati mukaanaam moola. Kayeraay yooyu an aṗoolent ábajaatiyo; moo kaane ésukoo ésuk enampoonampoor di síruk saasu man kayeraay yooyu ekila ebajo.

Fujuum 23

1. Anoosan nababaj druwa ebaj burok básuumoo.

2. Bajut aseek bajut ániine anoosan aroke burok nababaj druwa mankucaamool bacaam bare'e nan burokab banakaanumi.

3. Anoosan ammi di burok kuwawar kucaamool yaj manañoolen acookoor síndaay yoola, nanñoolen abaj kayere di fanjaaf foola.

4. Anoosan nababaj druwa kajuumen fujum fati kurokaak, nanñoolenñoolen en poop ánokendo mankumak aajaay.

Fujuum 24

Anoosan nababaj druwa ebaj kunak kati kayoolo, kati fúraar. Waatay yati burokab ewawar erewoor ban di ebaj waati yati kayoolo ban pankucaam bukanak.

Fujuum 25

1. Anoosan nababaj druwa wákoyume bee akila, bukanak koola, furiaf wañaw di tan akinumi wawar jak. An másuumaati mubaje nen kásumut nen an ataoor ájime mba an eluupool efumoe. Bukanak kuwawar kurampenool.

2. Mudeenanaam di kuñiilak kuwawar kubaj kákaanum di karampen káamak. Kuñiilak búrom "Kabaji di kayaboore mba kayaboort" kure'e. Koo búrom kuwawar kubaj kacookoor kajake.

Fujuum 26

1. Anoosan nababaj druwa kakarañ an awarut acaam kakarañ. Añiil nawawar akarañ bacaamut waafowaaf kakarañ kati siteginikas di kati burok kuwawar kúkambuli di bukanak búrom. Silekoolas sáamakas poop bajut káfajul.

2. Nafaay yati kakarañak yoo eenom majakaam mati anau di fanjaaf foola. Kakarañ kujunjuum fujuum fati epooy sidruwaas sati anau; yoo yákoney ebenenbenen bapaalaab di mof majuupoe di tutooraay yati mof majuupoe di sisiiv sajuupoe di bukan kanaamut di uñar di wanoosan wakaanimi man kayeraay elako di dúniaay.

3. Kubajaak kati kuñiilak koo koote kanoken kuñooliil di kakarañ kan koo kumanjumi.

Fujuum 27

1. Anoosan nababaj druwa ekaan mukaanaam mati bukanool, nañes mammujaw fàcul mammunafaool.

2. Anoosan ajoonene waaf mba naciik waaf, luwaay ewawar eppooyuwo.

Fujuum 28

Anoosan nababaj druwa man majoone mulako di mofool di dúniaay maje'e bee ekaan man siluwaas sammi di kaytak uke sinjoolen sirok jak.

Fujuum 29

1. Anoosan nawawar anafa kan kukinoorumi, bukoo keb kuñoolene kurampenool man moola mujaw fàcul.

2. Man kakinoorak kúsuum, babaj luwa yajuumeni mati mati manemat sidruwaas soola di mukaanaam mati bukanak an anoosani sidruwaas soola di majakaam moola murelore tan maamu mati aamu mutoonjumi.

3. Sidruwaas di siluwaas san ujukulaaña siwarut sípur di wan sísukas sati "Nations Unies" sisofumi.

Fujuum 30

Waaf úleero di kayitak uke wan umanje an mba bukan mba mof muñoolenñoolen mújowum to mammukajen sidruwaas di siluwaas sándomi kayitak asambule seneraal yati óni éyinenyinenuko eban di épurenuko di burokab booliyo n° 217 (III) bati fuleenafu fati desambuun nan fubajumi kunak uñen di emitey 1948.